

řízení v první stolici. Okolnosti, v nichž spatřoval odvolací soud novotu v opravném řízení nepřipustnou (§ 482 c. ř. s.), jsou pro posouzení věci bezvýznamné vzhledem k právnímu stanovisku shora uvedenému, neboť jsou subjektivního a nadto trvalého rázu. Není proto třeba zkoumati, zdali řečené okolnosti byly zahrnuty v přednesu žalobcově, čili nic.

### Čís. 11712.

**Jest věcí manžela, by se postaral o vhodný byt pro svou vlastní domácnost, vede-li společné bydlení s rodiči k neutěšeným důsledkům. Neučinil-li tak, nelze manželce, opustivší společný byt s rodiči manžela, přičítati za vinu zlomyslné opuštění manžela.**

(Rozh. ze dne 31. května 1932, Rv II 85/31.)

Žaloba manžela o rozluky manželství z důvodu zlomyslného opuštění manželkou byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

#### důvodů:

Nižší soudy zcela správně posoudily věc po stránce právní, uznávše, že žalované nelze přičítati za vinu zlomyslné opuštění žalobce. Byloť povinností žalobcovou, by se postaral o vhodný byt pro vlastní domácnost, zejména an viděl, k jakým neutěšeným důsledkům vede společné bydlení s rodiči. Podle zjištění nižších soudů žili manželé mezi sebou v nejlepší shodě a ani odchodem žalované se na tomto osobním poměru jejich nic nezměnilo. Nižší soudy správně dovodily, že za zjištěných poměrů nelze nutiti žalovanou manželku, by sdílela společný byt s rodiči manžela, a že, an se manžel nepostaral o samostatný byt, by tak příčina neshod mezi žalovanou a matkou žalobcovou byla odstraněna, nebylo opuštění svévolným ani neoprávněným, tedy ani zlomyslným, poněvadž měla k tomu spravedlivé příčiny.

### Čís. 11713.

**Rozhodly-li správní úřady právoplatně, že obec není podle § 37, první odstavec, obec. zřízení pro Čechy povinna nahraditi škodu, nelze již nárok v tomto směru učiniti předmětem rozhodování u řádných soudů podle zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n.**

(Rozh. ze dne 1. června 1932, Rv I 727/31.)

Žalobce poranil se v obci L. v Čechách pádem na kluzké cestě. Ve správním řízení byla žalobcová žádost, by bylo určeno, že jest obec L. povinna náhradou škody, právoplatně zamítnuta z důvodu, že nejde o veřejnou cestu. Žalobu proti obci L. o náhradu škody oba nižší soudy zamítly, odvolací soud mimo jiné z těchto důvodů: Odvolatel má pravdu v tom, že se ve smyslu §§ 1 a 3 zákona ze dne

15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n. může žalobce pořadem práva domáhati náhrady škody, i když správní úřad rozhodl, že žalovaná obec podle § 37 odst. (1) není povinna žalobci škodu z úrazu nahraditi. Proto také byla prvním soudem správně námitka nepřípustnosti pořadu práva zamítnuta. Avšak soud jest přes to rozhodnutím okresního úřadu v L. ze dne 21. května 1927, potvrzeným výnosem zemského úřadu ze dne 17. listopadu 1929 potud vázán, pokud těmito rozhodnutími bylo zjištěno, že nešlo v souzeném případě o cestu veřejnou. Žalobce domáhá se dále náhrady škody na žalované obci jako na soukromé právnické osobě, a to na žalované jako vlastníci pozemku, na němž cesta byla zřízena a o jejíž bezpečnost se žalovaná nepostarala. Jak z přípisu okresního soudu v L. ze dne 21. září 1929 vyplývá, byla parcela čís. kat. 89 hřbitov až do dne 7. března 1928, tedy ještě po žalobcově úrazu veřejným statkem a nebyla až do té doby ve vlastnictví žalované obce. Proto nemůže žalovaná jako majitelka pozemku, na němž se stal žalobci úraz, za škodu žalobci způsobenou ručiti a mohla by jen ručiti ve smyslu § 28 čís. 3 a 37 ob. zřiz. pro Čechy, kdyby šlo o cestu veřejnou. Žalobce žádá náhradu škody na žalované i z důvodu, že žalovaná na pozemku, na němž se žalobci úraz stal, neumístnila výstražnou tabuli, čímž prý se dopustila trestného jednání ve smyslu § 335 tr. zák. Jak bylo již uvedeno, žalovaná nebyla povinna výstražnou tabuli na pěšině umístiti, neboť nešlo o cestu veřejnou a žalovaná nebyla vůbec povinna pěšinu v řádném stavu udržovati z důvodu veřejné bezpečnosti a nebyla k tomu povinna i proto, že pozemek, přes nějž pěšina byla samovolně zřízena, nebyl ve vlastnictví obce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

#### Důvody:

Dovolání, opřenému o dovolací důvody čís. 2, 3 a 4 § 503 c. ř. s. nelze přiznati oprávnění. O žalobcově náhradním nároku, pokud jej opíral o ustanovení § 37 ob. zřiz. pro Čechy pro zanedbání místní policie, rozhodly správní úřady s konečnou platností. Názor odvolacího soudu, že se žalobce může domáhati nápravy ve výroku tom pořadem práva podle ustanovení § 1 čís. 1 a 3 zák. ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n., jest právně mylný. Povinnost obce k náhradě škody podle § 37 čes. ob. zř. zakládá se na zanedbání povinností, které jsou obci uloženy zákonem v oboru místní policie (v souzeném případě v oboru policie silniční); je tudíž povahy veřejnoprávní a povinnosti té odpovídající nárok poškozené osoby jest vzhledem k tomu považovati za nárok veřejnoprávní, o němž jen, byl-li správními úřady uznán co do důvodu, co do jeho výše přísluší ve smyslu § 37 druhý odstavec ob. čes. zř. soudům rozhodovati. Rozhodl-li tudíž okresní úřad v L. rozhodnutím ze dne 21. května 1927 potvrzeným výnosem zemského úřadu v Praze ze dne 17. listopadu 1929, že obec není podle § 37 první odstavec ob. zřiz. českého povinna žalobci škodu nahraditi, nemůže jeho nárok již býti v tomto směru učiněn předmětem rozhodování soudů civilních (§ 1 j. n.), neboť předpisy § 1 zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n., jímž se provádí ustanovení čl. 105 ústavní listiny, se vztahují na případy, ve kterých správní úřad rozhodl o nárocích

soukromoprávních. Soudu odvolacímu nepříslušelo tudíž zabývatí se s tohoto hlediska předmětem sporu a důsledkem toho nebylo ani potřeba, by dovolací soud přezkoumával v tomto směru uplatňované dovolací důvody. Ustanovením § 37 první věta čes. ob. zřiz. není ovšem vyloučeno, že obec neručí za škodu z důvodu soukromoprávního, a potud rozhodují o nároku řádné soudy. Pokud však dovolatel z tohoto hlediska namítá, že se žalovaná obec jako majitelka pozemku, na němž se úraz stal, nepostarala o bezpečnost a že jest i ve smyslu § 335 tr. zák. odpovědná, byla bezpodstatnost výtek těch vyslovena a případně odůvodněna již odvolacím soudem a odkazuje se proto stěžovatel na správné odůvodnění napadeného rozsudku v tomto směru.

### Čís. 11714.

**Soud není oprávněn opominouti přednes strany jen proto, že jej učinila, jsouc slyšena jako strana, nýbrž musí k němu přihlížeti jako k jinému přednesu strany, jej hodnotiti a zabývatí se po případě i námitkami a obranami, jež v důsledku toho přednese druhá strana.**

(Rozh. ze dne 1. června 1932, Rv I 752/31.)

Žalobu o zaplacení objednaných a pro žalovaného podle úmluvy dodaných nýtů procesní soud prvního stupně zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Žalovaný tvrdil jen, že se dodávka měla státi »část do 14 dnů, zbytek nejpozději do 3 neděl«. Žalovaný tedy vůbec v přednesu netvrdil, že tato lhůta byla určena jako přesně ujednaná, že ji učinil podstatnou podmínkou smlouvy, že sama platnost smlouvy na zachování lhůty závisela, že se vyslovil k žalobci, že při nezachování lhůty dodání bylo pro něho bezcenné a pod. Netvrdil-li to v přednesu, nevznese-li tuto námitku, nebyl-li a nemohl-li tedy vůbec průvodním usnesením o tom býti důkaz připuštěn, jest zcela bez významu údaj žalovaného při jeho výsledku jako strany a soud první nebyl oprávněn k údaji vybočujícímu z rámce námitek vůbec přihlížeti a nemohl vzíti za prokázáno něco, co ani tvrzeno nebylo. Učinil-li první soud přes to tak, nejde sice, jak odvolatel vytýká, o nesprávné ocenění důkazů a o vadnost řízení, nýbrž o protispisovost, takže odvolací soud není zjištěním tímto vázán a může je pominouti, aniž by musil opakovati důkazy nebo řízení ve směru tom doplňovati. A z toho, co soud první bezvadně zjistil, neplyne nikterak právní závěr, že šlo o obchod podle čl. 357 obch. zák., takže podle názoru odvolacího soudu jde jen o případ koupě podle čl. 337 až 356 obch. zák.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by, nehledě k důvodům, z nichž vyhověl odvolání žalující firmy, dále jednal a znovu rozhodl.

### Důvody:

Odvolacímu soudu jest sice přisvědčiti v tom, že z toho, co tvrdil žalovaný ve svém přednesu při ústním jednání ze dne 28. března 1930, že objednal nýty u žalobkyně, a to část jejich k dodání do 14 dnů,